

Včely, Rekábejci a adventisté. Aneb věrné předávání zpráv, na které je spolehnutí.

Včelí úl představuje úžasný obraz efektivity. K zajištění produktivity tisíců včel je potřeba udržet delikátní chemickou rovnováhu. Královna musí každý den naklást dva až tři tisíce vajíček. Mohutní trubci hlídají budoucí včelí královny. Včelí dělnice při dospívání procházejí šesti odlišnými stádii vývoje a zodpovědností. V průběhu svého krátkého života fungují v rolích uklízečky, chůvy, skladnice, opravářky, hlídačky a nakonec průzkumnice.

Co se stane, když dojde k poškození úlu a narušení jeho životních funkcí, včetně reprodukčních schopností včelí královny? Aby v souvislosti s nouzovým stavem mohly převzít nové zodpovědnosti, se tělesné schopnosti a funkce ostatních včel podivuhodným způsobem změní. Jak ví ta či která včela, jaké povinnosti má převzít? Co chrání včelí úl před chaosem a totálním rozvratem, který by znemožnil jeho další fungování?

Tajemství se ukrývá ve zprávách, které si včely mezi sebou předávají. Každá včela přidává do medu určitý žlázoový sekret (říkejme tomu vůně) podle funkce, kterou plní. Když jsou přítomny všechny vůně v dostatečném množství, je včelí úl v rovnováze a funguje normálně. Když je nějaké vůně nedostatek nebo když zcela chybí, jako třeba ta pocházející od královny, rozezní se úlem cosi jako sténání. Všechny včely se začnou třást, asi jako když má člověk zimnici. To je jejich signál pro to, aby se ve snaze vyrovnat ztrátu a obnovit rovnováhu v úlu vzniklé situaci rychle přizpůsobily, či si dokonce i vyměnily role.

Bez precizní komunikace by se do úlu mohla dostat fatální nerovnováha, která by nakonec způsobila kolaps. Včely tak v přírodě demonstrují věrnost svému společnému cíli a sobě navzájem svým obdivuhodně přesným systémem vzájemné komunikace.

Dále je například třeba, aby průzkumnice tanečkem precizně sdělily směr a vzdálenost květiny. Ostatní včely si potom s sebou na cestu pro nektar berou jen tolik medu, kolik dle instrukcí potřebují na dolet k dané květině. Pokud by informace nebyla správná, nebudou mít místo pro nektar nebo zahynou hladu, než k cíli doletí.

Jeden prorok byl hluboce zarmoucený tím, že na zprávy, které předává, nikdo nereaguje. Bohem vyvolený národ se v každé oblasti svého života odvracel od Boží cesty a Jím doporučeného způsobu žití. Bezprostředním důsledkem byl zmatek, bezzákonnost a zničující nájezd Chaldejců. Tento prorok si uvědomoval, že ještě tvrdší trest je připraven pro ty, kteří v zemi zbyli. Jak by mohl svůj lid varovat? Jak by mohl lid obrátit zpět na Boží cestu?

Jednoho dne Bůh proroku řekl: Jdi za jednou rodinou, pozvi je do jedné z chrámových místností a nabídni jim opojný nápoj. Když tato rodina dorazila do chrámu, prorok před ně postavil číše plné vína a vyzval je: „Napijte se.“ Hosté se po sobě rozpačitě podívali a řešili dilema. Na jedné straně jim Boží prorok říká, že se mají napít vína. Na druhé straně jeden jejich předek, před tím, než zemřel, celé rodině zanechal jasnou instrukci o tom, že ani oni, ani jejich děti se nikdy nemají dotýkat vína. Dal jim také další instrukce, které všem lidem okolo připadaly dost divné – dokonce jejich vlastnímu národu. Neměli stavět domy, ani vlastnit a obdělávat pole či vysazovat vinice, ale měli celý život žít ve stanech. To byl naprostý protiklad ke způsobu života lidí okolo, kteří si stavěli nádherné domy, zvětšovali své farmy a rozšiřovali vinice. I přes těžkosti, kterým musela rodina tak zjevnou odlišností čelit, se rozhodla

následovat instrukce svého praotce a předávat je z generace na generaci. A nyní je prorok vybízí k porušení těchto instrukcí. Co mají dělat?

Napjaté ticho přerušili jednohlasným a rezolutním „Vína se nenapijeme, neboť náš otec nám a našim dětem přikázal nepít víno a my všichni jsme jeho hlas poslechli ve všem, co nám přikázal“. V tu chvíli prorok obdržel slovo od Hospodina, aby tuto rodinu dal za příklad poslušnosti a předal tak zbytku národa zvláštní zprávu. Pokud lidé poslechnou příkazy Hospodina svého Boha stejným způsobem, jak důsledně tato rodina dodržela instrukce svého předka, obdrží stejnou odměnu.

O jakou odměnu se jednalo? Rozumějte, že tato rodina byla spřízněna s někdejším králem a měla být vyvražděna či zajata a odvedena do země Chaldeců, či chcete-li, do Babylonu. Kdyby vlastnili domy či pozemky, zcela určitě by se to takto odehrálo. Avšak nejen, že jim bylo dovoleno zůstat a žít ve vlastní zemi, ale dokonce se mohli radovat z neobvyklého souznění a lásky úzce spjaté rodiny. Nadto Hospodin přidal ještě jednu nezvyklou odměnu. Slíbil, že potomci této rodiny Mu budou vždy věrně sloužit.

Nyní si pojďme celý příběh, jak je zaznamenán v knize proroka Jeremiáše ve 35. kapitole, přečíst.

Jeremiáš 35:1-19 ¹Slovo, které se stalo k Jeremjášovi od Hospodina ve dnech judského krále Jójakíma, syna Jóšijášova: ²Jdi do domu Rekábejců a mluv s nimi; přiveď je do Hospodinova domu, do jednoho z pokojů a dej jim napít víno. ³Vzal jsem Jaazanjáše, syna Jeremjášova, vnuka Chabasinjášova, jeho bratry, všechny jeho syny, celý dům Rekábejců ⁴a přivedl jsem je do Hospodinova domu, do pokoje synů muže Božího Chánana, syna Jigdaljášova, který byl vedle pokoje knížat, jenž byl nad pokojem strážce prahu Maasejáše, syna Šalúмова. ⁵Dal jsem před syny domu Rekábejců džbány plné vína a kalichy a řekl jsem jim: Napijte se vína! ⁶Ale oni řekli: Nebudeme pít víno, protože náš otec Jónadab, syn Rekábův, nám přikázal: Nikdy nepijte víno vy ani vaši synové. ⁷Nestavte si domy, nezasévejte semeno, nevysazujte vinice a nevlastněte je, ale po všechny své dny bydlete ve stanech, abyste žili po mnoho dní na povrchu země, ve které pobýváte jako cizinci. ⁸Uposlechli jsme svého otce Jónadaba, syna Rekábova, ve všem, co nám přikázal, abychom nepili víno po všechny své dny my, naše ženy, naši synové ani naše dcery ⁹a abychom nebudovali domy k bydlení. Nevlastníme vinice ani pole ani semeno ¹⁰a bydleli jsme ve stanech. Uposlechli jsme a učinili jsme všechno, co nám přikázal náš otec Jónadab. ¹¹Stalo se, když babylonský král Nebúkadnesar přitáhl do země, řekli jsme: Pojďme, vejděme před chaldejským vojskem a před aramejským vojskem do Jeruzaléma. A tak bydlíme v Jeruzalémě.

¹²Potom se stalo k Jeremjášovi Hospodinovo slovo: ¹³Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: Jdi a řekni judským mužům a obyvatelům Jeruzaléma: Cožpak nepřijmete kázeň, abyste uposlechli má slova? je Hospodinův výrok. ¹⁴Slova Jónadaba, Rekábova syna, která přikázal svým synům, aby nepili víno, jsou dodržována. Nepili ho až dodnes, protože poslechli příkaz svého otce. A já jsem k vám mluvil stále znovu, ale neposlouchali jste mě. ¹⁵Stále znovu jsem vám posílal všechny své otroky proroky se slovy: Odvráťte se každý od své zlé cesty a dejte do pořádku své činy, nechodte za jinými bohy, abyste jim sloužili a budete bydlet v zemi, kterou jsem dal vám a vašim otcům. Ale nenakláněli jste ucho a neposlouchali jste mě. ¹⁶Vždyť synové Jónadaba, Rekábova syna, naplňovali příkaz svého otce, který jim dal, ale mě tento lid neposlouchal.

¹⁷Proto takto praví Hospodin, Bůh zástupů, Bůh Izraele: Hle, brzy na Judu a na všechny obyvatele Jeruzaléma přivedu všechno zlo, které jsem proti nim vyslovil, protože jsem k nim mluvil, ale neposlouchali, volal jsem je, a neodpovídali. ¹⁸Domu Rekábejců Jeremjáš řekl: Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: Protože jste poslouchali příkaz svého otce Jónadaba, zachovali jste všechny jeho příkazy a učinili jste všechno, co vám přikázal, ¹⁹proto takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: Jónadabovi, synu Rekábovu, nebude po všechny dny vyhlazen muž, který by stál přede mnou.

Jak fascinující to je příběh. Pojdme si znovu provést situační analýzu. Nacházíme se mezi první a druhou invazí Babylonských vojsk, mezi lety 605 a 586 př. Kr. Bůh opakovaně varoval svůj národ před neposlušností tím, že mu připomínal své příkazy skrze své služebníky proroky. Trest byl mnohokrát odložen a judský národ se stával namyšlenějším a paličatějším. Nyní však přichází čas přísné disciplíny.

Prorok Jeremiáš věděl, že Nebukadnesar brzy dobije zemi a národ odvede do zajetí. A v jeho prorockém popisu práce tak nyní bylo připravit lid na tento trest způsobený jejich neposlušností. Aby se naučil Bohem zamýšlené lekci, bylo nutné, aby Boží lid pochopil, proč je trestán. Pro Jeremiáše muselo být povzbuzením, když zjistil, že pro něj Bůh připravil poselství skrze rodinu Rekábejců, kterou v tento čas mohl použít jako příklad.

Před více než dvěma sty lety dal vůdce rodiny Jónadab svým dětem tři specificky přesné příkazy. Zaprvé se měli zcela vyvarovat pití vína, a tím pádem být uchráněni před pokušením, které by vedlo k nestřídmosti a opilství a k další s tím spojené bezzákonnosti a vzpouře. Zadruhé, neměli stavět domy. A zatřetí neměli kupovat půdu ani nic pěstovat, protože by byli nuceni pobývat na jednom místě. Nejenže k tomu Jónadab zavázal své děti, ale dokonce jim přikázal předávat tyto instrukce dál jejich dětem a dětem jejich dětí, aby jednoduchý způsob života zůstal zachován i po další generace. Rekábejci po všechny ty roky věrně dodržovali Jónadabovy příkazy a prostřednictvím Jeremiáše nyní Bůh sílu jejich věrnosti prověřil.

Pozval Rekábejce do jedné z místností Šalamounova chrámu, postavil před ně džbány a číše plné zakázaného vína a řekl „Pijte!“ Tato nabídka Božího muže představovala rozporuplnou pobídku. A ona rodina tak stála před jedním z nejtěžších rozhodnutí, a sice komu zachovat věrnost. Pokynům dávno zemřelého předka, jehož záhadná slova byla vyřčena před více než dvěma stoletími, nebo Božímu proroku, skrze kterého Bůh promlouval v jejich době? Pro mnohé by možná taková volba byla obtížná, ale tito mužové rozpoznali, že Jeremiášova pobídka nebyla ani tak Božím příkazem, jako spíše prorokovým vyzváním či pozváním. Ve své poslušnosti byli tak věrní, že neprodleně a jednotně zareagovali slovy **Jeremiáš 35:6** „*Nebudeme pít víno, protože náš otec Jónadab, syn Rekábův, nám přikázal: Nikdy nepijte víno vy ani vaši synové.*“

Svou oddaností tak poskytli Jeremiášovi jasnou ilustraci, kterou potřeboval, aby mohl apelovat na svědomí vzpurného judského národa. Tato rodina věrně poslechla tři jednou vyřčené pár století staré Jónadabovy příkazy. Judskému národu bylo dáno Desatero, a tento zákon Hospodina jim navíc byl skrze proroky neustále připomínán, přesto odmítli poslouchat. Větší kontrast nebylo možné nalézt a Jeremiáš jej mohl použít jako ilustraci pro to, aby Boží poselství předal lidem. Pokud by Rekábejci selhali ve své věrnosti, zničili by staletí staré poselství určené pro tento čas.

To je velmi silný příběh. Myslíte si, že to pro Rekábejce bylo snadné? Že tam zaznělo váhavé „no, já nevím, asi bychom teda jako neměli“? Že to udělali, aby se na ně Hospodin nehněval, nebo aby se vyhnuli trestu? Aby se Bohu zalíbili nebo si Jej naklonili? Pokusím se nyní předložit biblické texty, proč jsem dospěl k závěru, že to pro ně nebylo nijak zvlášť obtížné. Ježíš přece říká:

Matouš 11:30 „*Vždyť mé jho je příjemné [dobré] a mé břemeno je lehké.*“

Apoštol Pavel pak vyzývá ke zkoumání toho, co je dobrou, přijatelnou a dokonalou Boží vůlí a tím pádem, co je dobré pro nás.

Římanům 12:2 „A nepřipodobňujte se tomuto věku, nýbrž proměňujte se obnovou [své] mysli, abyste mohli zkoumat [rozpoznat], co je Boží vůle, co je dobré, přijatelné a dokonalé.“

Pro Rekábejce ony tři jednoduché příkazy nebyly nové. Rekábejci byli potomci Kénijců skrze Mojžíšova tchána Jitra, který byl pastýřem stád v pustinách.

1. Letopisů 2:55 Čeledi pisařů, kteří bydleli v Jaebesu: Tireaťané, Šimeaťané, Súkaťané; to jsou **Kénijci**, pocházející z Chamáta, otce domu **Rekábova**.

Exodus 3:1 Mojžíš **pásl ovce svého tchána**, midjánského kněze Jitra.

Podle následujících textů také víme, že Kénijci neměli pevné bydliště, že putovali z místa na místo.

Soudců 1:16 Synové **Kénijce**, **Mojžíšova tchána**, **vytáhli** z Írhatmarímu se syny Judovými do judské pustyne, která je na jih od Aradu, **putovali a usadili se** s tím lidem.

Soudců 4:11 A **Kénijec** Cheber se odloučil od Kajina, od synů Mojžíšova tchána Chóbaba, a **postavil svůj stan** až k dubu v Saanánímu, který je u Kedeše.

1. Samuelova 15:6 Saul řekl **Kénijcům**: Jděte, stáhněte se a odejděte od Amálekvců, ať vás nesmetu spolu s nimi. Vy jste prokázali milosrdenství všem synům Izraele, když táhli z Egypta. **Kénijci se tedy od Amálekvců stáhli**.

To, co po nich Jónadab chtěl, tedy jen posílilo jejich rodinnou tradici, která rodinu držela pohromadě dlouhá staletí. O co lépe jsme dnes informacemi vybaveni my ASD, když máme k dispozici celou Bibli obsahující i tento silný příběh, a navíc se opíráme o Ježíšovo svědectví předané skrze věrného Božího posla, který před téměř dvěma sty lety vše pečlivě zaznamenal a předal dalším generacím včetně nás. Co dalšího ještě potřebujeme? Proč někdy tak váháme?

Pokusme se pochopit další věc. Proč se Jónadab tak staral o to, aby si jeho rodina udržela disciplinovaný život? Byl si vědom podmanivé líbivosti uctívání Baala, které Izraelité podléhali. Modlářské svátky nebyli často ničím jiným, než omluvou pro nezřízené opilství a nevázanou nemorálnost. Poté, co musel přihlížet ničivým výsledkům uctívání Baala za vlády Achaba a jeho zvrhlé ženy Jezábel, se Jónadab účastnil Jehúova horlivého tažení proti Baalovu kultu, jak je zaznamenáno v 2. Královské 10. kapitole. Přečteme si nyní z této kapitoly pouze 3 verše, které ukazují vztah Jehúa a Jónadaba:

2. Královská 10:15-16,28 ¹⁵Když šel Jehú odtamtud, potkal Jónadaba, syna Rekábova, jak jde proti němu. Pozdravil ho a zeptal se ho: Je tvé srdce upřímné tak, jako je mé srdce upřímné vůči tvému srdci? [n.: Myslíš to se mnou tak dobře, jako já s tebou?] Jónadab odpověděl: Je. Jestliže je, podej mi ruku. Podal mu ruku a on ho vzal k sobě do vozu. ¹⁶Pak řekl: Pojeď se mnou a podívej se na mou horlivost pro Hospodina. A nechal ho jet ve svém voze.

²⁸Tak vyhladil Jehú Baala z Izraele.

Jónadab však také byl svědkem ztráty Jehúova zanícení ve chvíli, kdy vyměnil disciplinovanost armádního života za luxus v paláci. Aby ochránil své děti před svody modlářství, snažil se je Jónadab varovat před vínem, životem ve městě a před podmanivostí pozemských statků. Přijde vám to povědomé? Tato červená nit se totiž s Božím lidem táhne již téměř 6 tisíciletí. Také my jako ASD máme pro dnešní dobu konkrétní pokyny ohledně životosprávy, nakládání s majetkem co se dluhů týče, hudby, módy a mnoha dalších oblastí lidského života. Tyto pokyny jsou s dnešními prostředky volně dostupné pro kohokoliv kdekoliv na světě, takže nikdo nemá výmluvu.

Znovu se ptám, zdali bylo pro Rekábejce těžké odmítnout nabídku Božího proroka? Tváří v tvář věhlasnému náboženskému vůdci v Božím domě čelili výzvě přestoupit příkaz svého předka. Po dvou

staletích by si člověk mohl myslet, že už síla tohoto poselství vyčpěla, nebo že Rekábejci poctěni pozvánkou tohoto velkého Božího muže minimálně zvaží své přesvědčení, či dokonce, že jej na chvíli odloží stranou, aby Jeremiáše neurazili, či aby se neztrapnili. Nic takového. Ani na vteřinu Rekábejci nepřemýšleli nad kompromisem. Spontánně a s odvahou jednohlasně oznámili poselství, které v jejich životech upevnilo roky poslušnosti a pozvání k pozvednutí číše vína odmítli.

Jak se Hospodin Rekábejcům za jejich projev věrnosti odměnil? Protože neměli žádné majetky a patřili tak mezi chudý lid země, mohli se volně pohybovat po obrovském území. A proto byli uchráněni nejen před Asyrskými, ale také Babylonskými vojsky. Kdyby Jónadab nevyslovil zákaz stavět domy, pravděpodobně by se díky přátelství Jónadaba s Jehúem usadili v severním Izraelském království. Místo toho jim jejich flexibilita umožnila odtáhnout na jih a usadit se v Judském království, dříve než byl Severní Izrael zničen vpádem asyrských vojsk do Samaří v roce 722 př. Kr. Jelikož nic nevlastnili, byli později v roce 586 př. Kr. ušetřeni také Babylonského zajetí, jak je naznačeno v **2. Královské 24:14**, kde se píše, že Nebukadnesar „**odvedl celý Jeruzalém: Všechna knížata, všechny udatné hrdiny, deset tisíc vystěhovalců, i všechny řemeslníky a kováře; zůstal jenom chudý lid země**“. Rekábejci prokázali věrnost příkazům svého praotce, a zatímco jejich spoluobčané otročili v cizích zemích, oni mohli žít svobodně a v míru v zemi svého původu.

Od křesťanů Bůh očekává, že budou dodržovat Jeho přikázání. Proč? Aby byli spaseni? Naprosto ne. Spasení jsme milostí skrze víru v Ježíšovu oběť a Jím prolitou krev, která nás očišťuje. Je přece psáno

Leviticus 17:11 **Neboť život těla je v krvi a já jsem vám ji dal na oltář k získání smíření pro vás, neboť je to krev, která získává pro člověka smíření.**

Proč tedy máme dodržovat Desatero? Nedáváme tím najevo, komu jsme odevzdali svůj život, komu patříme, či autoritu uznáváme? Království bez zákona je anarchií, kde se rozmáhá bezzákonnost a smrt. A to je přesně situace, ke které svět dnes spěje. **My ASD máme být mezi křesťany jako Rekábejci mezi Izraelci.** Máme věrně předávat poslední zprávu o Boží milosti a o soudu, o vykoupení, které je k dispozici pro každého a o zkáze, která přijde na bezbožné. Máme obyvatele této země varovat před blížící se pohromou související s naplněním prorockví a s plány Božího nepřítele a upoutávat jejich pozornost na blížký druhý příchod Ježíše Krista. S tím souvisí také příprava na věčný život v čistém a nezkaženém prostředí nebeských nádvoří, kde není žádný hřích a nic, co znečišťuje.

Uvedu jeden reprezentativní příklad. Víte, proč nemáme pít kávu? Kofein blokuje hormon adenosin, který řídí prokrvení mozku. Po jednom loku kávy se tak míra prokrvení mozku sníží až o 40 % a trvá několik dní, než je opět nastolena rovnováha. Jak chceme chápat Boží věci, když si každý den či několikrát denně dobrovolně ničíme mozek? **Nepít kávu nás nespasí, a přesto to se spasením přímo souvisí.** Dočteme se, že jeden šálek kávy denně zlepšuje trávení, pomůže k lepšímu vyměšování, pomůže nám zhubnout, snižuje riziko úmrtí na srdeční choroby, apod. I kdyby těch důvodů bylo 1000, stále platí (a tento argument probudil také ve mě touhu se definitivně zbavit závislosti na kofeinu), že kofein ochromuje fungování našeho mozku. Kdo se rozhodl přestat pít kávu, možná v prvních dnech zakusil bolesti hlavy a malátnost. Jak chceme dělat správná rozhodnutí, když náš mozek obrazně řečeno „lapá po dechu“ a naše myšlení je tím pádem zastřené? Chcete-li, aby fungovalo správně trávení a vyměšování, chcete-li snížit riziko úmrtí na srdeční choroby, nezačínajte pít kávu, staňte se raději vegetariány či vegany. To vše je mimochodem další instrukce proroka pro dobu, ve které žijeme. Tím nechci říci, že stačí jen přestat jíst maso. Je třeba vědět, jak živočišnou bílkovinu správně nahradit, aby byla strava kompletní a nedocházelo k podvýživě a devastaci těla. Zpravidla se při takové změně jedná o úplnou proměnu všech stravovacích návyků. Kdo potřebuje občas dopřát svému tělu nějakou jinou tekutinu než vodu, může sáhnout k bezkofeinovým alternativám, jako je obilná, čekanková či lupinová

káva. Žijeme v době neomezených možností a máme k dispozici prostředky, o kterých se předchozím generacím ani nezdálo.

Nechci vás znechutit nebo odradit. Chci vám jen pomoci pochopit šířku a hloubku dané problematiky. Mohl bych uvádět další a další příklady z praktického života, závěrem vás však chci vyzvat: **Studujte Bibli!** Studujte také prorocké spisy. Studujte jako o život, protože jde o život. Ba co více – jde o život věčný! Anděl právě prochází lidem, který se nazývá Božím jménem a označuje pečetí Živého Boha všechny, kteří to s Ním myslí vážně.

Ať vás náš Pán obdaří svou mocí a milostí a stejně hlubokou láskou, jakou chová On k nám. Neboť je psáno **Jan 14:15** „*Jestliže mne milujete, zachovejte má přikázání.*“

Nechť je vám příběh včel medonosných a Rekábejců v každodenním životě povzbuzením a vzpruhou.

Amen.